

Τα προσωπικά μας δεδομένα: δικαιώματα & υποχρεώσεις

Αρχή Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

Δρ. Κωνσταντίνος Λιμνιώτης
Πληροφορικός Ελεγκτής
klimniotis at dpa.gr

Ιστορικά στοιχεία – Εισαγωγή

- 👉 **1950:** Η προστασία της ιδιωτικής ζωής αναγνωρίζεται ως δικαίωμα στην ΕΣΔΑ (άρθρο 8)
  - Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του (...).
- 👉 **1981:** Συμβούλιο της Ευρώπης, Σύμβαση 108 για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοποιημένη Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων
  - (...) Οι πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, όπως και οι πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία ή την σεξουαλική ζωή, δεν δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, εάν το εσωτερικό δίκαιο δεν προβλέπει κατάλληλες εγγυήσεις. Το αυτό ισχύει για τις πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες (...)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Προστασία προσωπικών δεδομένων

☞ 1995: Οδηγία 95/46/EK για την προστασία των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους και την ελεύθερη διακίνηση των δεδομένων (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Κοινοβούλιο).

- Όλα τα κράτη μέλη έχουν ήδη συμμορφωθεί.
- Στην Ελλάδα: **Νόμος 2472/1997**
  - Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

☞ 2001: Συνταγματική αναθεώρηση.

- Άρθρο 9Α: Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει.

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ισχύον Ελληνικό Δίκαιο

- ☞ Ειδικά νομοθετήματα παραπέμπουν στο ν. 2472/97 περί προστασίας προσωπικών δεδομένων
  - Πρόγραμμα «Διαύγεια» (ν. 3861/2010),
  - Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση (ν. 3892/2010),
  - Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (ν. 3979/2011),
    - Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Υ.Α. Φ.40.4/1/989)
  - ...

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

N. 2472/97 –

Προσωπικά Δεδομένα

- **Προσωπικά δεδομένα:** κάθε πληροφορία (άμεση ή έμμεση) που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο και χαρακτηρίζει το υποκείμενο από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη
- Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία
- Αν και δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο, όταν τα δεδομένα υφίστανται ανωνυμοποίηση επίσης δεν εκλαμβάνονται ως προσωπικά
  - Όμως προσοχή: τότε καθίστανται τελείως ανώνυμα;

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Τι είναι προσωπικά δεδομένα στην πράξη;

☞ Προσωπικά δεδομένα είναι κάθε πληροφορία που μας χαρακτηρίζει, όπως για παράδειγμα:

- το όνομά μας
- η διεύθυνσή μας (ταχυδρομική αλλά και ηλεκτρονική – email),
- το τηλέφωνό μας,
- τα ενδιαφέροντά μας,
- οι απόψεις μας,
- η εικόνα μας (φωτογραφία/video)
- .....

☞ Είναι όμως και πολλά περισσότερα, που ίσως δεν φανταζόμαστε

- Το ψευδώνυμό μας (nickname) σε μία διαδικτυακή υπηρεσία, ακόμα και αν δεν παραπέμπει στο πραγματικό μας ονοματεπώνυμο
- Η IP διεύθυνση του υπολογιστή μας από τον οποίο «σερφάρουμε»
- ....

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα

- ☞ Κάποια προσωπικά δεδομένα χρήζουν ακόμα μεγαλύτερης προστασίας, γιατί εμπίπτουν στο σκληρό πυρήνα της ιδιωτικότητας
- ☞ Ευαίσθητα δεδομένα: τα δεδομένα που αφορούν σε
  - φυλετική ή εθνική προέλευση,
  - πολιτικά φρονήματα,
  - θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις,
  - συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση,
  - υγεία,
  - κοινωνική πρόνοια,
  - ερωτική ζωή,
  - ποινικές διώξεις ή καταδίκες,
  - στη συμμετοχή σε συναφείς με τα παραπάνω ενώσεις

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Βασικοί ορισμοί (ν. 2472/97)

- ☞ **Επεξεργασία δεδομένων (αυτοματοποιημένη ή μη):** Κάθε εργασία, όπως συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, αποθήκευση, τροποποίηση, εξαγωγή, ανάκτηση, αναζήτηση, χρήση, ανακοίνωση, διαβίβαση, διασύνδεση, δέσμευση, διαγραφή καταστροφή
- ☞ **Υπεύθυνος επεξεργασίας:** το πρόσωπο που καθορίζει σκοπό και τρόπο επεξεργασίας
  - Αυτός επέχει όλες τις υποχρεώσεις που θέτει ο ν. 2472/1997
- ☞ **Εκτελών την επεξεργασία:** το πρόσωπο που δρα για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας
  - Π.χ. μία εταιρεία-ανάδοχος, ένας cloud provider...

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Γίνεται συχνά επεξεργασία δεδομένων;

☞ Το 24ωρο ενός μαθητή...

7:15	Διαβάζεις το e-mail σου – ο πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών καταγράφει την ώρα που μπήκες στο λογαριασμό σου, τον αποστολέα του μηνύματός σου, καθώς και την ώρα που σου έστειλε το μήνυμα.
7:30	«Κατεβάζεις» ένα τραγούδι στο iPod – η εταιρεία που σου πουλάει το τραγούδι καταγράφει το e-mail σου και τις μουσικές σου προτιμήσεις.
7:50	Η μητέρα σου σε πάει με το αυτοκίνητο στο σχολείο – το αυτοκίνητο διαθέτει συσκευή GPS που καταγράφει τη διαδρομή σας από το σπίτι στο σχολείο. Σε κάποια σημεία της διαδρομής υπάρχουν κάμερες ρύθμισης της κυκλοφορίας και ελέγχου παραβιάσεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.
10:10	Μπαίνεις στην τάξη – στο απουσιολόγιο του τμήματός σου καταγράφονται οι απόντες για κάθε διδακτική ώρα. Ο σχολικός σου φάκελος περιλαμβάνει τους βαθμούς και τις αξιολογήσεις που σε αφορούν.
12:00	Ο κολλητός σου σε τραβάει μια φωτογραφία με το κινητό – η φωτογραφία είναι αστεία και λέει πως μπορεί αργότερα να την ανεβάσει στο facebook.
15:00	Σερφάρεις στο διαδίκτυο από το σπίτι – ο browser που χρησιμοποιείς καταγράφει τις σελίδες που επισκέπτεσαι. Κάποιες σελίδες εγκαθιστούν στον υπολογιστή σου μικρά αρχεία (cookies) ώστε να μπορούν να σε αναγνωρίζουν όταν θα τις ξαναεπισκεπτείς.
15:15	Κλικάρεις μια διαφήμιση που έχει ενδιαφέρον – η διαφημιστική εταιρεία καταγράφει τις προτιμήσεις σου ώστε να μπορεί να σου στέλνει προσφορές για προϊόντα που σε ενδιαφέρουν.
15:30	Στέλνεις μια ηλεκτρονική κάρτα σε έναν φίλο που έχει γενέθλια – για την αποστολή της κάρτας πρέπει να συμπληρώσεις μια φόρμα με διάφορα προσωπικά σου στοιχεία και το email σου.
16:00	Ψάχνεις στοιχεία για την έκθεση που πρέπει να παραδώσεις αύριο – στο google καταγράφονται όλες οι αναζητήσεις που πραγματοποιείς, μαζί με την χρονική στιγμή της αναζήτησης και τη διεύθυνση δικτύου (IP) με την οποία ο υπολογιστής σου συνδέεται, μέσω του Παρόχου, στο διαδίκτυο.
18:00	Πηγαίνεις στο γυμναστήριο – στην είσοδο υπάρχει κάμερα που καταγράφει όσους μπαίνουν και βγαίνουν. Στην υποδοχή «περνάς» την κάρτα μέλους σου από το ειδικό μηχάνημα που την σκανάρει και εμφανίζει τα στοιχεία σου στην οθόνη.
19:00	Ακούς τα φωνητικά σου μηνύματα στο κινητό – το τηλέφωνο σου καταγράφει όλους όσους σε κάλεσαν, τους αριθμούς τηλεφώνου τους και τις ώρες κλήσης.
22:00	Μπαίνεις στο Facebook – διαβάζεις τι έκαναν σήμερα οι φίλοι σου και γράφεις τα δικά σου νέα. Βλέπεις ότι έχεις γίνει tagged στην σημερινή φωτογραφία που ήδη ανέβασε ο κολλητός σου και κάποιοι έχουν ήδη βάλει σχόλια. Αποδέχεσαι τα friend requests για δύο νέους φίλους, παρόλο που τον έναν δεν το ξέρεις πολύ καλά.

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Νομιμότητα Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων

Θεμελιώδεις αρχές: Άρθρο 4 του ν. 2472/1997

- Αρχή της νομιμότητας (θεμιτή και νόμιμη συλλογή)
- Αρχή του σκοπού (επεξεργασία για σαφή και προκαθορισμένο σκοπό)
- Αρχή της αναλογικότητας (συνάφεια, προσφορότητα, αναγκαιότητα των δεδομένων)
- Αρχή της ακρίβειας των δεδομένων
- Αρχή του καθορισμού της χρονικής διάρκειας της επεξεργασίας (τα δεδομένα τηρούνται μόνο για όσο χρόνο χρειάζεται για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Κάποια παραδείγματα

- ☞ Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να συλλέγονται με νόμιμο τρόπο και για νόμιμο σκοπό
  - Π.χ. για προωθητικές ενέργειες (διαφημιστικά sms/mail) πρέπει να λάβουμε με νόμιμο τρόπο τα στοιχεία επικοινωνίας
    - Η αυτοματοποιημένη αναζήτηση διευθύνσεων e-mail από internet, εν όψει του ανωτέρω σκοπού, δεν είναι νόμιμος τρόπος συλλογής (βλ. και την έννοια της συγκατάθεσης στη συνέχεια)
- ☞ Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να επεξεργάζονται για τον αρχικό (νόμιμο και σαφή) σκοπό που συνελέγησαν
  - Π.χ. δεν επιτρέπεται η χρήση καμερών, που έχουν εγκατασταθεί για την ασφάλεια κτιρίου, προκειμένου να αξιολογηθεί υπάλληλος ή να γίνει έλεγχος της ώρας προσέλευσής του
- ☞ Αρχή της αναλογικότητας
  - Π.χ. δεν επιτρέπονται κάμερες σε αίθουσες διδασκαλίας – αποτελεί «ιδιαιτέρας έντασης» επεξεργασία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό (ασφάλεια)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Η έννοια της συγκατάθεσης

Άρθρο 5 του ν. 2472/1997

- Κανόνας: Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων κάποιου επιτρέπεται μόνο όταν αυτός (υποκείμενο των δεδομένων) έχει δώσει τη συγκατάθεσή του (σαφής, ρητή και ειδική)
- Εξαιρέσεις:
  - Επεξεργασία αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης
  - Επεξεργασία που επιβάλλεται από νόμο (ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται για αυτή βάσει νόμου)
  - Αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικών συμφερόντων του προσώπου
  - Αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος
  - Απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση έννομου συμφέροντος του υπεύθυνου της επεξεργασίας ή τρίτου, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα, το οποίο (συμφέρον) υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του υποκειμένου
    - Είναι και η περίπτωση που ενέχει και υποκειμενικό παράγοντα κρίσης

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Παραδείγματα ως προς τη συγκατάθεση

- ☞ Δεν επιτρέπεται να αναρτήσει κάποιος φωτογραφίες μας ή video στο Διαδίκτυο χωρίς τη συγκατάθεσή μας
  - Π.χ. περίπτωση ανάρτησης φωτογραφιών ή video σχολικών εορτών
- ☞ Δεν επιτρέπεται να γίνεται αυτόματη αναγνώριση του προσώπου μας (“tag”) σε φωτογραφίες μας που αναρτώνται στο Διαδίκτυο, χωρίς τη συγκατάθεσή μας
- ☞ Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση cookies στον υπολογιστή μας
  - Ακόμα και αν το πρόγραμμα πλοήγησης (browser) είναι ρυθμισμένο έτσι ώστε να δέχεται cookies (που είναι και η τυπική περίπτωση), αυτό δεν θεωρείται ρητή συγκατάθεση!!
    - Εξαίρεση αποτελούν κάποια cookies που είναι απαραίτητα για ένα session (π.χ. τα session cookie επιτρέπονται χωρίς συγκατάθεση, αλλά όχι τα google analytics)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Παραδείγματα ως προς τις εξαιρέσεις υποχρέωσης λήψης συγκατάθεσης

- ☞ Διαβίβαση δεδομένων για δικαστική χρήση, για υπεράσπιση
  - Π.χ. διαβίβαση ιατρικού φακέλου, αν αποδεικνύει ισχυρισμούς σε δικαστήριο
    - Μετά από άδεια της Αρχής (βλ. επόμενη διαφάνεια)
- ☞ Διαβίβαση φακέλου επιτυχόντος συνυποψηφίου σε διαγωνισμό/αξιολόγηση κτλ., για έλεγχο ορθής αξιολόγησης
  - Πρέπει να διαβιβάζονται μόνο τα δεδομένα που έπαιξαν ρόλο στην κρίση
- ☞ Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων μπορεί να λάβει από το σχολείο στοιχεία επικοινωνίας γονέων (τηλέφωνο, διεύθυνση) για τους σκοπούς του Συλλόγου
- ☞ Ανάρτηση διοικητικής πράξης στο Διαύγεια
  - Προβλέπεται από νόμο

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων

Άρθρο 7 του ν. 2472/1997

- ☞ Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων
- ☞ Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, ύστερα από άδεια της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, εφόσον συντρέχει μία εκ των προϋποθέσεων:
  - Υπάρχει γραπτή συγκατάθεση
  - Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος αν τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει συγκατάθεση
  - Αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για άσκηση δικ/τος ενώπιον δικαστηρίου
  - Η επεξεργασία αφορά θέματα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών υγείας
  - Η επεξεργασία εκτελείται από δημόσια αρχή (για σκοπούς που προσδιορίζονται ρητά στο συγκεκριμένο άρθρο)
  - Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς σκοπούς
  - Αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ασφάλεια της επεξεργασίας

Άρθρο 10 του ν. 2472/1997

☞ Απόρρητο/ασφάλεια της επεξεργασίας

- Η επεξεργασία δεδομένων είναι απόρρητη – διεξάγεται από πρόσωπα που τελούν υπό έλεγχο του υπεύθυνου ή του εκτελούντος την επεξεργασία
- Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση σε δεδομένα.
  - Τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία
- Τα ανωτέρω ισχύουν και για τον εκτελούντα την επεξεργασία

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Τα δικαιώματά μας

Άρθρα 11-13 του ν. 2472/1997

☞ Δικαίωμα ενημέρωσης (άρθρο 11)

- Περί της ταυτότητας του υπεύθυνου επεξεργασίας, του σκοπού, του είδους της επεξεργασίας και των δεδομένων, των αποδεκτών

☞ Δικαίωμα πρόσβασης (άρθρο 12)

- Κάθε ένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει αν τα προσωπικά του δεδομένα αποτέλεσαν ή αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας (ποια δεδομένα, είδος επεξεργασίας, σκοπός κτλ.)

☞ Δικαίωμα αντίρρησης (άρθρο 13)

- Κάθε ένας έχει δικαίωμα να προβάλλει οποτεδήποτε αντιρρήσεις για την επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Η άσκηση των δικαιωμάτων στην πράξη

- ☞ Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει πάντα να ενημερώνει τους χρήστες για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων
  - Είδος δεδομένων, είδος επεξεργασίας, σκοπός, αποδέκτες
- ☞ Διαβάζουμε πάντα τους όρους χρήσης στα διάφορα sites
- ☞ Έχουμε το δικαίωμα να ρωτήσουμε ό,τι θέλουμε σχετικά με τα προσωπικά μας δεδομένα που υφίστανται επεξεργασία
  - Οφείλουμε, βάσει του νόμου, να λάβουμε σαφή απάντηση εντός 15 ημερών
- ☞ Έχουμε το δικαίωμα να ζητήσουμε διαγραφή προσωπικών μας δεδομένων
  - Με εξαίρεση ειδικές περιπτώσεις, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, βάσει νόμου, να το ικανοποιήσει εντός 15 ημερών

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Προσωπικά δεδομένα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες

- ☞ **2002: Οδηγία 2002/58/ΕΚ** για την προστασία των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Κοινοβούλιο)
  - Όλα τα κράτη μέλη έχουν ήδη συμμορφωθεί.
  - Στην Ελλάδα: **Νόμος 3471/2006**
  - **2009: Οδηγία 2009/136/ΕΚ** που τροποποιεί την 2002/58/ΕΚ
    - Στην Ελλάδα: **Νόμος 4070/2012**

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Προσωπικά δεδομένα στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Ν. 3471/2006 και πρόσφατη τροποποίησή του με το ν. 4070/2012

☞ Δεδομένα θέσης:

- Δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή από υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και που υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του τερματικού εξοπλισμού του χρήστη μιας διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

☞ Δεδομένα κίνησης:

- Δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς της διαβίβασης μίας επικοινωνίας σε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή της χρέωσής της.

☞ Παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- Παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη διάδοση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατά οιονδήποτε άλλο τρόπο σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Προσωπικά δεδομένα στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών

☞ Άρθρο 4 του ν. 3471/2006:

- Οποιαδήποτε χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται μέσω δημοσίου δικτύου επικοινωνιών, καθώς και των συναφών δεδομένων κίνησης και θέσης, προστατεύεται από το **απόρρητο των επικοινωνιών**
  - Η άρση αυτού επιτρέπεται μόνο υπό τους όρους και διαδικασίες που προβλέπονται από το άρθρο 19 Συντ.
- **Απαγορεύεται η ακρόαση, υποκλοπή, αποθήκευση ή άλλο είδος παρακολούθησης ή επιτήρησης** των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των συναφών δεδομένων κίνησης και θέσης
- Επιτρέπεται η καταγραφή συνδιαλέξεων και των συναφών δεδομένων κίνησης **μόνο** κατά τη διάρκεια νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής
- Η αποθήκευση πληροφοριών ή η απόκτηση πρόσβασης στον τερματικό εξοπλισμό χρήστη επιτρέπεται μόνο αν ο τελευταίος έχει δώσει τη **συγκατάθεσή** του μετά από σαφή και εκτενή ενημέρωση (όπως τροποποιήθηκε **στο ν. 4070/2012**)
  - **Παράδειγμα:** cookies

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Δικαιώματα χρηστών - Μη ζητηθείσα επικοινωνία

☞ Άρθρο 11 του ν. 3471/2006

- Η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας, χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, **επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς (opt-in)**.
- Δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση κλήσεων για τους ανωτέρω σκοπούς, **εφόσον ο συνδρομητής έχει δηλώσει** προς το φορέα της διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ότι δεν επιθυμεί γενικώς να δέχεται τέτοιες κλήσεις (**opt-out**) (όπως τροποποιήθηκε στο **ν. 3917/2011**)
- Τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή, **ακόμα και χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση (opt-out)**, υπό την προϋπόθεση ότι παρέχεται η δυνατότητα να αντιστασεται, με εύκολο και δωρεάν τρόπο, για μελλοντική επεξεργασία.

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ανεπιθύμητη αλληλογραφία - Spam

- ☞ Δεν επιτρέπεται να σας στείλει κάποιος διαφημιστικό e-mail χωρίς να έχετε δώσει τη συγκατάθεσή σας
  - Μόνη εξαίρεση είναι αν είχατε προηγούμενη συναλλακτική επαφή μαζί του
  - Και σε αυτήν την περίπτωση ωστόσο, πρέπει να σας παρέχει τη δυνατότητα να εκφράσετε με τρόπο εύκολο και δωρεάν την αντίθεσή σας
    - Π.χ. πατώντας σχετικό link....
- ☞ Προσοχή! Ακόμα και αν έχετε αναρτήσει την ηλεκτρονική σας διεύθυνση στο Internet (π.χ. σε κάποιο προσωπικό σας web site), οπότε και είναι δημόσια προσβάσιμη, πάλι δεν μπορεί κάποιος να τη χρησιμοποιήσει για να σας στείλει διαφημιστικό υλικό εάν δεν έχετε δώσει τη συγκατάθεσή σας!

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ηλεκτρονικές επικοινωνίες - Ασφάλεια επεξεργασίας

- ☞ Άρθρο 12 του ν. 3471/2006 (όπως τροποποιήθηκε στο ν. 4070/2012)
- Ο τηλεπικοινωνιακός πάροχος οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ασφάλεια ώστε να εξασφαλίζει κατ' ελάχιστο τα εξής:
    - Πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα έχει μόνο εξουσιοδοτημένο προσωπικό για νομίμως εγκεκριμένους σκοπούς
    - Προστασία προσωπικών δεδομένων (από καταστροφή, απώλεια κτλ.)
    - Εφαρμογή πολιτικής ασφάλειας
  - Σε περίπτωση παραβίασης προσωπικών δεδομένων, ο πάροχος γνωστοποιεί αμελλητί την παραβίαση στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
  - Όταν η παραβίαση ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο συνδρομητή ή σε άλλο άτομο, ο πάροχος ενημερώνει αμελλητί και το θιγόμενο άτομο.
    - Η ενημέρωση δεν είναι αναγκαία αν έχει εφαρμόσει τα κατάλληλα τεχνολογικά μέτρα – ασφαλή κρυπτογράφηση των δεδομένων
  - Τήρηση αρχείου περιστατικών παραβίασης (με αναλυτική περιγραφή αυτών)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

☞ **Ανεξάρτητη Αρχή κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα (9 Α και 101 Α)**

☞ **Αποστολή**

- εποπτεία της εφαρμογής του νόμου 2472/97 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

☞ **Αρμοδιότητες**

– Ελεγκτικές

- Εξέταση προσφυγών/καταγγελιών
- Διενέργεια διοικητικών ελέγχων
- Χορήγηση αδειών επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων
- Εποπτεία Συστημάτων (Σένγκεν, Europol, Eurodac)

– Ρυθμιστικές

- Έκδοση κανονιστικών πράξεων/οδηγιών
- Έκδοση γνωμοδοτήσεων για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία προσωπικών δεδομένων
- Έκδοση συστάσεων και υποδείξεων προς τους υπεύθυνους επεξεργασίας
- Συνεργασία με τις αρχές άλλων κρατών μελών της ΕΕ

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ενδεικτικές αποφάσεις της Αρχής

- ☞ Λήψη και επεξεργασία φωτογραφιών δρόμων ελληνικών περιοχών για υπηρεσίες εικονικής περιήγησης και ηλεκτρονικών χαρτών (Αποφάσεις 53/2011 και 91/2009)
- ☞ Συλλογή διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων προσωπικών δεδομένων από ιστοσελίδες χωρίς συγκατάθεση (Απόφαση 83/2009).
- ☞ Υπόθεση διαρροής προσωπικών δεδομένων από το ελληνικό site μουσικής εταιρείας (Απόφαση 59/2012)
- ☞ Συστήματα ανάλυσης ακροατηρίου (Απόφαση 63/2013)
- ☞ Δημοσίευση φωτογραφίας σε περιοδικό χωρίς συγκατάθεση (Απόφαση 73/2013)
- ☞ Περιστατικό παραβίασης δεδομένων στη Γ.Γ.Π.Σ. (Απόφαση 98/2013)
- ☞ Επεξεργασία δεδομένων πιστωτικών καρτών (Απόφαση 100/2013)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ενδεικτικές γνωμοδοτήσεις της Αρχής

- 👉 Ανάλυση DNA και δημιουργία αρχείου γενετικών αποτυπωμάτων (Γνωμοδότηση 2/2009).
- 👉 Ανάρτηση νόμων, κανονιστικών και ατομικών πράξεων στο διαδίκτυο – Πρόγραμμα «Διαύγεια» (Γνωμοδότηση 1/2010)
- 👉 Λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης από δημόσιες αρχές και ιδιώτες (Γνωμοδότηση 2/2010).
- 👉 Ηλεκτρονική κάρτα αποδείξεων / φοροκάρτα (Γνωμοδότηση 4/2010)
- 👉 Δημοσιοποίηση στο Διαδίκτυο φορολογικών δεδομένων των φορολογουμένων (Γνωμοδότηση 1/2011)
- 👉 Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Γνωμοδότηση 5/2013)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Ενδεικτικές οδηγίες της Αρχής

- Ηλεκτρονική συγκατάθεση (Οδηγία 2/2011)
- Χρήση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για την προστασία προσώπων και αγαθών (Οδηγία 1/2011)
- Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για το σκοπό της πολιτικής επικοινωνίας (Οδηγία 1/2010)
- Ασφαλής καταστροφή προσωπικών δεδομένων μετά το πέρας της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση του σκοπού επεξεργασίας (Οδηγία 1/2005).
- Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων (Οδηγία 115/2001)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Στο προσεχές μέλλον...

- ☞ 25/01/2012: Πρόταση για νέο Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε θέματα προστασίας των ατόμων για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (προς αντικατάσταση της Οδηγίας 95/46/EK)
  - Εναρμόνιση βασικών κανόνων
  - Οι υπεύθυνοι θα πρέπει να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους μέσω της διατήρησης εγγράφων που σχετίζονται με την επεξεργασία των δεδομένων, της λήψης κατάλληλων μέτρων ασφαλείας και τη διενέργεια Μελέτης Επιπτώσεων στην Ιδιωτικότητα (“PIAs”).
  - Δικαίωμα στη λήθη (“right to be forgotten”) και στη φορητότητα των δεδομένων
  - Υποχρέωση κοινοποίησης παραβιάσεων: όλες οι παραβιάσεις δεδομένων θα πρέπει να κοινοποιούνται στις εποπτικές αρχές εντός 24 ωρών
  - Επιχειρήσεις με περισσότερους από 250 εργαζόμενους θα πρέπει να διορίζουν υπαλλήλους ως Υπεύθυνους Προστασίας Δεδομένων
- ☞ **Στόχος: Η υιοθέτηση εντός του 2014**

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

Εκπαιδευτική σελίδα της Αρχής

- ☞ Διαδικτυακός τόπος της Αρχής σχετικά με την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο:

http://www.dpa.gr/pls/portal/docs/page/apdpx/ycr/dpa_youth.html

- ☞ Υλικό για να δομηθεί κατάλληλο μάθημα σε τμήμα Πληροφορικής

- ☞ 4 ενότητες:

- Μαθαίνω για τα προσωπικά μου δεδομένα
- Σκέφτομαι πριν δημοσιεύσω
- Γνωρίζω με ποιον μιλώ
- «Δικτυώνομαι» με ασφάλεια

- ☞ Με συμβουλές, κουίζ, βίντεο

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

If you reveal your secrets to the wind,
you should not blame the wind for
revealing them to the trees.

Kahlil Gibran

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα